

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน
ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้

**FACTORS AFFECTING MANAGERIAL SUCCESSES OF
PRIVATELEMENTARY SCHOOLS IN THE SOUTHERN REGION
OF THAILAND**

สมจิตร อุดม*

Abstract

The purposes of this study were to investigate the managerial successes level, and to purpose the multilevel regression analysis model of factors affecting managerial successes of private elementary schools in The Southern Region of Thailand. The independent variables were classified into 3 level: Principals level, Teachers level and Students level. Principals level consisted of socio-bio characteristics, leadership behavior such as directiveness leadership, supportive leadership, participative leadership and achievement oriented leadership , administrator vision and school climate; teachers level consisted of socio-bio characteristics, teaching quality, job satisfaction and social supporting and students level consisted of general information, learning behavior, attitude of learning and friend behavior social. The dependent variable was managerial successes of private elementary schools in The Southern Region of Thailand which consisted of school administration, general administration and supporting, personnel development and students quality development.

The samples were classified into 3 groups by multi - stage random sampling, consisted of 132 principals, 264 teachers and 528 students from 132 private elementary schools in The Southern Region of Thailand. The instruments were 3 questionnaires: the first (principals) had 138 items, IOC = .67 – 1 and reliability = .9442 ; the second (teachers) had 77 items, IOC = .78 – 1 and reliability = .9690 and the third (students) had 62 items, IOC = .89 – 1 and reliability = .9414. Descriptive statistics and multilevel regression analysis were conducted to examine the hypothesis.

The findings of the study were as follow:

---

* อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

1. The level of managerial successes of private elementary schools in The Southern Region of Thailand at a high level.
2. The statistically significant factors in students level were friend behavior social, learning behavior and attitude of learning. The predictor accounted for 38.4 percent of the variance.
3. The statistically significant factors in teachers level were teaching quality, job satisfaction and social supporting. The predictor accounted for 19.1 percent of the variance.
4. The statistically significant factors in principals level were school climate, administrator vision, participative leadership , administration training and achievement oriented leadership . The predictor accounted for 28.5 percent of the variance.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ และเพื่อสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ โดยศึกษาปัจจัย 3 ระดับ ได้แก่ ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย ลักษณะชีวสังคมของผู้บริหาร พฤติกรรมผู้นำแบบสั่งการ พฤติกรรมผู้นำแบบสนับสนุน พฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วม พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ วิสัยทัศน์ผู้บริหาร และบรรยากาศโรงเรียน ปัจจัยระดับครู ประกอบด้วย ลักษณะ ชิวสังคมของครู คุณภาพการสอนของครู ความพึงพอใจในการทำงานของครู และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู และปัจจัยระดับนักเรียน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของ นักเรียน พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน และพฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน ซึ่งศึกษาความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารโรงเรียน การบริหารและสนับสนุน การพัฒนาบุคลากร และการพัฒนา คุณภาพนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ประเภทสามัญศึกษา ในภาคใต้ 12 จังหวัด จาก 48 อำเภอ โดยกำหนดโรงเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์ ได้ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 132 คน ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 264 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 528 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 สอบถามผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 138 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9442 ฉบับที่ 2 สอบถามครูผู้สอน จำนวน 77 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.78 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ

0.9690 และฉบับที่ 3 สอบถามนักเรียน จำนวน 62 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.89 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9414 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์พหุระดับด้วยสมการถดถอย กรณีวิเคราะห์ 3 ระดับ

ผลการวิจัยปรากฏผล ดังนี้

1. ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.960$ S.D. = 0.549)

2. ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน และเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 , .01 และ .05 ตามลำดับ มีประสิทธิภาพการทำงานได้ร้อยละ 38.4

3. ปัจจัยระดับครู พบว่า คุณภาพการสอนของครู ความพึงพอใจในการทำงานของครู และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .01 และ .01 ตามลำดับ มีประสิทธิภาพการทำงานได้ร้อยละ 19.1

4. ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน พบว่า บรรยาภาครโรงเรียน วิสัยทัศน์ผู้บริหาร และพฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วม ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 การอบรมทางการบริหาร และพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ มีประสิทธิภาพการทำงานได้ร้อยละ 28.5

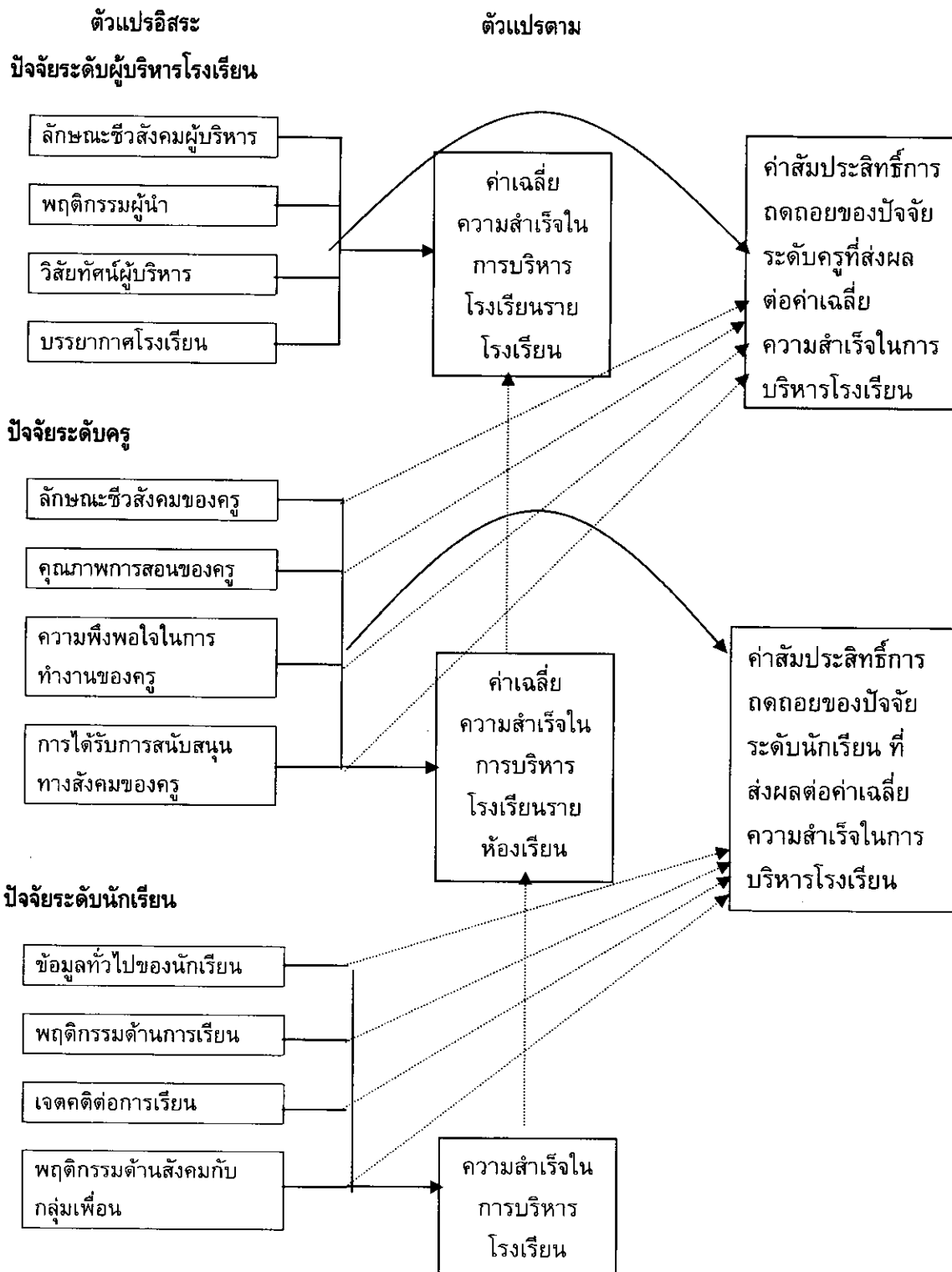
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้มุ่งเน้นให้การจัดการศึกษาเป็นสื่อและเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) สร้างคนให้มีคุณภาพเพื่อมุ่งสู่ความเป็นมาตรฐานสากล รัฐบาลในยุคปฏิรูปการศึกษาจึงให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระของการพัฒนาและสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยจัดสรรงบประมาณให้กระทรวงศึกษาธิการไว้สูงทุกปี แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลง การปรับโครงสร้างแผนงาน และความต้องการของประชาชน ทางออกที่ดิกรัฐบาลจึงเปิดโอกาสให้ เอกชน มาร่วมลงทุนในการจัดการศึกษาทุกระดับ ในปัจจุบันการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประสบปัญหาอุปสรรคหลายประการ ผลจากการศึกษาวิจัยปี 2543 (กระทรวงศึกษาธิการ 2543 : 21) พบว่า 1) โรงเรียนเอกชนทั่วไปมีฐานะ

ทางการเงินหลุดตัวลงโดยเฉพาะโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก เป็นผลมาจากเศรษฐกิจตกต่ำ ผู้ปกครองมีรายได้น้อยลง ไม่มีศักยภาพส่งลูกเข้าเรียนโรงเรียนเอกชน 2) อัตราการลงทุน การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนที่กระทรวงศึกษากำหนดให้เก็บไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายที่แท้จริง 3) ด้านคุณภาพการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ เพราะจ้างครูสอนไม่ตรงวุฒิ ลดค่าจ้างสอน ขาดแคลนอัตรากำลังครู 4) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอันเกิดจากกฎหมายและระเบียบต่างๆ ของราชการทำให้การดำเนินการไม่คล่องตัว ขาดการทำแผนงานโครงการพัฒนางานที่เป็นระบบและต่อเนื่อง การส่งเสริมและช่วยเหลือจากรัฐยังกระจายไม่ทั่วถึง 5) โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ยังมีการบริหารงานโดยเจ้าของที่เป็นบุคคลเดียวมากกว่าคณะบุคคล การพัฒนาบุคลากรยังไม่ทั่วถึง และ 6) การพัฒนาคุณภาพนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก

ที่ผ่านมา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ 14 จังหวัด ในภาพรวมยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษานักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2544 (กรมวิชาการ 2544 : 18) พบว่า ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อเปรียบเทียบกับทั่วประเทศ (12 เขตการศึกษา) ภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ การบริหารโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ไม่เป็นระบบที่เอื้อต่อการนำองค์ความรู้ไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เน้นการพัฒนาอย่างจริงจัง ทำให้การจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนมีคุณภาพที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับประกาศเรื่อง การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ลงวันที่ 26 กันยายน 2543 มีโรงเรียนเอกชนที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษาเพียง 224 โรงเท่านั้น แสดงว่า แนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ไม่ได้นำไปสู่การปฏิบัติที่จริงจังและมีประสิทธิภาพ สำหรับแนวคิดสำคัญที่สุดในการพัฒนาโรงเรียนเอกชนให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพตามแผนพัฒนาการศึกษาเอกชนระยะเวลา 15 ปี (พ.ศ. 2540 - 2554) (กระทรวงศึกษาธิการ 2540 : 35) มีองค์ประกอบในการบริหารโรงเรียนเอกชนให้ประสบความสำเร็จ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารโรงเรียน 2) ด้านการบริหารและสนับสนุน 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร และ 4) ด้านการพัฒนาคุณภาพนักเรียน จากสภาพปัญหาด้านคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน ในภาคใต้ ผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ ที่มีรูปแบบการศึกษาและการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอย กรณีส 3 ระดับ

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้
2. เพื่อศึกษาปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครู และ ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้
3. เพื่อสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ประเภทสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2546 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ จากโรงเรียนจำนวน 175 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ หรือ ผู้ช่วยครูใหญ่ จำนวน 175 คน ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,306 คน และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 11,294 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 12,775 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ เลือกโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ใน 14 จังหวัดภาคใต้ กำหนดโรงเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์ โดยการสุ่มจังหวัดได้ 12 จังหวัด ใน 48 อำเภอ สุ่มโรงเรียนเอกชน ซึ่งกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ยามาเน่ (Yamane) ได้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเพียงพอ เป็นลำดับชั้นเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน (Hierarchy) โดยใน 1 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ครู 2 คน นักเรียน 4 คน รวม 7 คน จากการสุ่มได้โรงเรียนเอกชนจำนวน 132 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน 132 คน ครู 264 คน และ นักเรียน 528 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 924 คน

ตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปร ดังนี้
  - 1.1 ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะชีวสังคมของผู้บริหาร พฤติกรรมผู้นำวิสัยทัศน์ผู้บริหาร และ บรรยากาศโรงเรียน
  - 1.2 ปัจจัยระดับครู ได้แก่ ลักษณะชีวสังคมของครู คุณภาพการสอนของครู ความพึงพอใจในการทำงานของครู และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู
  - 1.3 ปัจจัยระดับนักเรียน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียนเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน และ พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารโรงเรียน 2) การบริหารและสนับสนุน 3) การพัฒนาบุคลากร และ 4) การพัฒนาคุณภาพนักเรียน

เครื่องมือวิจัย

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยนำแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ ให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน แล้วคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้เกณฑ์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นๆใช้ได้ ผลการคำนวณปรากฏว่า

แบบสอบถามฉบับที่ 1 (ผู้บริหารโรงเรียน) จำนวน 144 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .67 – 1

แบบสอบถามฉบับที่ 2 (ครูผู้สอน) จำนวน 75 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.78 – 1

แบบสอบถามฉบับที่ 3 (นักเรียน) จำนวน 60 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.89 - 1

2. การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถาม 3 ฉบับ ไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำนวน 30 คน ครูผู้สอน จำนวน 36 คน และนักเรียน จำนวน 47 คน ในโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ประเภทสามัญศึกษา ในจังหวัดภาคใต้ คือ ตรัง สงขลา และ นครศรีธรรมราช ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ และจำแนกเป็นรายด้าน ด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ปรากฏดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น รายด้าน	ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ
ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน			.9442
ตอนที่ 1 ลักษณะชีวสังคม	4	-	
ตอนที่ 2 พฤติกรรมผู้นำ	28	.8659	
ตอนที่ 3 วิสัยทัศน์ผู้บริหาร	30	.9271	
ตอนที่ 4 บรรยากาศโรงเรียน	34	.9217	
ตอนที่ 5 ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน	42	.7915	
ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครู			.9690
ตอนที่ 1 ลักษณะชีวสังคม	5	-	
ตอนที่ 2 คุณภาพการสอนของครู	10	.8619	
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจในการทำงานของครู	12	.8797	
ตอนที่ 4 การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู	10	.8628	
ตอนที่ 5 ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน	40	.9620	
ฉบับที่ 3 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน			.9414
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน	4	-	
ตอนที่ 2 พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน	10	.8030	
ตอนที่ 3 เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน	8	.7330	
ตอนที่ 4 พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน	10	.7835	
ตอนที่ 5 ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน	30	.9212	

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ครอบคลุมตัวแปรตาม 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารโรงเรียน 2) การบริหารและสนับสนุน 3) การพัฒนาบุคลากร และ 4) การพัฒนาคุณภาพนักเรียน วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Version 9.0) for Windows
2. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่ออธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ครอบคลุมตัวแปรอิสระ 3 ระดับ ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Version 9.0) for Windows
3. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวกับตัวแปรตาม และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันใน ระดับผู้บริหารโรงเรียน ระดับครู และระดับนักเรียน วิเคราะห์ด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Version 11.0) for Windows
4. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน และเพื่อสร้างโมเดลการวิเคราะห์พหุระดับ ทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์ถดถอย (Multilevel Regression Analysis) กรณีที่มี 3 ระดับ ได้แก่ ระดับผู้บริหารโรงเรียน ระดับครู และระดับนักเรียน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป HLM 3L (Version 4.01) for Windows

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้

ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน (SUC)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน
1. ด้านการบริหารโรงเรียน	4.080	.536	มาก
2. ด้านการบริหารและสนับสนุน	3.782	.626	มาก
3. ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.898	.553	มาก
4. ด้านการพัฒนาคุณภาพนักเรียน	4.035	.530	มาก
รวม	3.961	.549	มาก

2. ผลการวิเคราะห์ลักษณะปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับนักเรียนเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน			
1. พฤติกรรมผู้นำแบบสั่งการ (BEHL1)	4.159	.595	มาก
2. พฤติกรรมผู้นำแบบสนับสนุน (BEHL2)	4.336	.526	มาก
3. พฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วม (BEHL3)	4.100	.584	มาก
4. พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ (BEHL4)	4.131	.584	มาก
5. วิสัยทัศน์ผู้บริหาร (VISL)	3.403	.406	วิสัยทัศน์สูง
6. บรรยากาศโรงเรียน (CLIL)	4.170	.528	บรรยากาศดีมาก
ปัจจัยระดับครู			
1. คุณภาพการสอนของครู (QUAT)	3.943	.520	คุณภาพมาก
2. ความพึงพอใจในการทำงานของครู (SATT)	4.062	.481	พึงพอใจมาก
3. การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู (SUPT)	3.608	.658	สนับสนุนมาก
ปัจจัยระดับนักเรียน			
1. พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน (BEHS)	3.870	.564	เหมาะสมดี
2. เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน (ATTS)	4.349	.418	เจตคติดี
3. พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน (BESS)	3.970	.590	สังคมกับกลุ่มเพื่อนดี

3. ผลการวิเคราะห์โมเดลว่าง (Null Model)

ความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนเอกชน (SUC)	ส่วนประกอบ ความแปรปรวน	χ^2	Prob	ร้อยละ
1.ระดับนักเรียน	.762	198.461***	0.000	54.07
2.ระดับครู	.401	97.501***	0.000	26.57
3.ระดับผู้บริหารโรงเรียน	.223	71.082***	0.000	19.36

*** p < .001

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน เอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้

ปัจจัยระดับ นักเรียน	ความสำเร็จในการ บริหารโรงเรียน	R^2_{HLM}	อิทธิพลคงที่			อิทธิพลสุ่ม	
			b	t	Prob.	χ^2	Prob.
SEXS	SUC	.384	.007	.109	.446	3.408	.701
GPAS			.104	.893	.103	5.533	.644
SALS			.092	.703	.236	2.046	.900
EDPS			.148	1.312	.098	9.864	.283
BEHS			.183	2.345**	.007	15.142	.291
ATTS			.150	1.944*	.031	16.486	.247
BESS			.255	4.401***	.000	7.648	.503
ค่าคงที่ (Intercept)			86.709	31.728***	.000	64.008***	.000

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

5. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ รายห้องเรียน

ปัจจัยระดับ ครู	ความสำเร็จในการ บริหารโรงเรียน รายห้องเรียน	R^2_{HLM}	อิทธิพลคงที่			อิทธิพลสุ่ม	
			b	t	Prob.	χ^2	Prob.
SEXT	SUC _{class}	.191	.048	.876	.346	4.141	.304
AGET			-.061	1.043	.088	3.405	.468
CERT			.101	1.214	.074	1.866	.501
EXPT			.040	.779	.404	7.514	.244
ROLT			-.008	.161	.763	4.690	.253
QUAT			.199	3.823***	.000	11.018	.201
SATT			.184	2.904**	.003	8.746	.214
SUPT			.151	2.145*	.017	6.709	.300
ค่าคงที่ (Intercept)			78.046	27.624***	.000	43.465***	.000

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

6. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ รายโรงเรียน

ปัจจัยระดับ ผู้บริหาร โรงเรียน	ความสำเร็จในการ บริหารโรงเรียน รายโรงเรียน	R^2_{HLM}	อิทธิพลคงที่		
			b	t	Prob.
CERL	SUC_{school}	.285	.051	.882	.136
EXPL			.032	.606	.218
TIML			.106	1.645	.073
TRAL			.181	3.001**	.003
BEHL1			.096	1.004	.099
BEHL2			.105	1.338	.084
BEHL3			.193	4.773***	.000
BEHL4			.174	2.149*	.012
VISL			.198	4.808***	.000
CLIL			.201	5.462***	.000
ค่าคงที่ (Intercept)			72.101	24.931***	.000

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

สรุปผลการวิจัย (Output)

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ สรุปผลการศึกษาวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ระดับความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ ในภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านการบริหารโรงเรียน 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพนักเรียน 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร และ 4) ด้านการบริหารและสนับสนุน

2. ปัจจัยที่ส่งต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ ได้แก่

2.1 ปัจจัยระดับนักเรียน ตัวแปรอิสระระดับนักเรียน พบว่า เพศ ผลการเรียนเฉลี่ยระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนพฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน และเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ .255 , .183 และ .150 ตามลำดับ ซึ่งส่งต่อความสำเร็จในการบริหาร

โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .01 และ .05 ตามลำดับ แสดงว่า ปัจจัยระดับนักเรียนด้านตัวแปรดังกล่าวนี้ สามารถอธิบายความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ ได้ร้อยละ 38.4 และเมื่อนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระระดับนักเรียนที่มีอิทธิพลสูงส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ มาเป็นตัวแปรตาม พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 64.008 แสดงว่า ตัวแปรอิสระระดับนักเรียน มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2.2 ปัจจัยระดับครู ตัวแปรอิสระระดับครู พบว่า เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน และตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคุณภาพการสอนของครู ความพึงพอใจในการทำงาน และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ .199 , .184 และ .151 ตามลำดับ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .05 และ .05 ตามลำดับ แสดงว่า ปัจจัยระดับครู ด้านตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมอธิบายความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ ได้ร้อยละ 19.1 และเมื่อนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรระดับครูที่มีอิทธิพลสูงส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ รายห้องเรียน มาเป็นตัวแปรตาม พบว่ามีค่าไคสแควร์ เท่ากับ 43.465 แสดงว่า ตัวแปรอิสระระดับครู มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2.3 ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ตัวแปรอิสระระดับผู้บริหารโรงเรียน พบว่า วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทางการบริหาร ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง พฤติกรรมผู้นำแบบสั่งการ และพฤติกรรมผู้นำแบบสนับสนุน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนพฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วม วิสัยทัศน์ผู้บริหาร และบรรยากาศโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .193 , .198 และ .201 ตามลำดับ ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนการอบรมทางการบริหาร และพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .181 และ .174 ตามลำดับ ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ แสดงว่า ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ด้านตัวแปรดังกล่าวนี้ ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้ และสามารถร่วมอธิบายได้ร้อยละ 28.5

ประโยชน์ของผลงานวิจัยที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษา

1. การส่งเสริมการสร้างความสะดวกและเพิ่มโอกาสเข้าถึงการบริการให้การศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาเอกชน เป็นการสนับสนุนให้ผู้ปกครองสามารถมีทางเลือกให้บุตรหลานเข้าโรงเรียนมากยิ่งขึ้น เป็นทางเลือกที่ดีกว่า ให้โอกาสและสร้างความสะดวกอย่างเป็นธรรมเท่าเทียมกัน
2. การส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาคเอกชนเข้ามาร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาแบ่งเบาภาระหนักของรัฐ ลดต้นทุนการก่อสร้างอาคารสถานที่ของโรงเรียนและด้านอื่นๆ
3. การส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้แก่นักเรียน เยาวชน และประชาชน สถานศึกษาเอกชน สามารถเป็นศูนย์กลางให้การบริการทางวิชาการแก่ท้องถิ่น ชุมชนและสังคม
4. การพัฒนาการจัดการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ คุณภาพการศึกษาเอกชนปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การพัฒนาการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ที่ดีกว่า

ข้อเสนอแนะและการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
  - 1.1 ผลการวิจัย สามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบถึงกระบวนการ ยุทธวิธี การพัฒนาพฤติกรรมผู้บริหาร คักยภาพของครู และนักเรียน ซึ่งจะส่งผลถึงความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ในระดับประถมศึกษา ให้มากยิ่งขึ้น
  - 1.2 กระทรวงศึกษาธิการ สามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดเป้าหมาย แผนงาน นโยบายในการพัฒนาโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง สังคมและผู้ที่เกี่ยวข้อง
  - 1.3 การศึกษาความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาตัวแปรตามที่มีลักษณะของผลิตผลทางการพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนเอกชน ควรจะมีการศึกษาตัวแปรตามที่มีลักษณะเป็นกระบวนการบริหารองค์การมหาชน หรือผลลัพธ์ของการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐ ที่สามารถนำมาเป็นแบบพัฒนาระบบการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนได้
  - 1.4 การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะความสำเร็จใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารโรงเรียน ด้านการบริหารและสนับสนุน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ควรจะศึกษาความสำเร็จ ด้านการลงทุน -กำไร ด้านกลยุทธ์การตลาด ด้านโฆษณาประชาสัมพันธ์ และด้านการบริหารอื่นๆ ที่สำคัญและเป็นสาระเพิ่มประสิทธิภาพและกำไรในการบริหารกิจการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามโดยการวิเคราะห์พหุระดับด้วยสมการถดถอย (Multilevel Regression Analysis) จึงควรมีการศึกษาในลักษณะที่เป็นความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Multilevel Path Analysis) เพื่อจะได้เปรียบเทียบผลการวิจัยและเห็นความแตกต่างกันอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 ควรทำการศึกษาในระดับประเทศ โดยเพิ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ได้แก่ ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น หรือผู้ปกครองนักเรียนที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). **แนวทางการบริหารโรงเรียน การปฏิรูปการเรียนรู้ : โครงการปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : ศุภสภา.
- _____. (2544). **การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด : แนวทางสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : ศุภสภา.
- _____. (2545). **การประเมินคุณภาพการศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2544**. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- _____. (2542ก). **นโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี**. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- _____. (2542ข). **เส้นทางสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาไทย : แนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- Hoy, Wayne K. & Clover, Sharon. I.K. (1986, Winter). "Elementary School; Climate : A Revision of The OCDQ," **Educational Administration Quarterly**. 22(1) : 93-101.
- Hoy, Wayne K & Hannum, John W. (1997, August). "Middle School Climate : An Empirical Assessment of Organizational Health and Student Achievement," **Educational Administration Quarterly**. 33(3) : 290 – 311.
- Hoy, Wayne K. & Miskel, Cecil G. (1991). **Educational Administration : Theory, Research, and Practice**. Singapore: McGraw-Hill.
- _____. (2001). **Education Administration : Theory Research and Practice**. New York : McGraw Hill.